

Recensie Klankie (Vives – juni 2012)

KLANKIE

12 juni 2012

Eind 2003 werd Klankie geïntroduceerd. VIVES had de primeur om dit, toentertijd revolutionaire, product als eerste te recenseren [VIVES september 2003]. Klankie is inmiddels gepatenteerd in Nederland en in diverse andere landen met een fonetisch vergelijkbare taalopbouw zoals Duitsland, Spanje, Italië en Brazilië. Een groot deel van de basisscholen heeft ooit een standalone versie met één Klankie toetsenbord aangeschaft. Deze versie is te herkennen aan de rode installatie cd-rom en werkt niet meer onder de nieuwste Windows besturingssystemen. Op de IPON werd de netwerkversie Klankie 2.0 gepresenteerd. Reden genoeg voor VIVES opnieuw aandacht te besteden aan Klankie.

Ervaring

De netwerkversie van Klankie wordt geïnstalleerd door de netwerkbeheerder. Dit verloopt uitstekend. Op alle computers in de school is het programma nu beschikbaar. Klankie is gemaakt voor de onderbouw van het basisonderwijs en bestaat uit een softwareprogramma en een speciaal toetsenbord. Leerlingen leren op school lezen en schrijven door het aanleren van grafemen en klanken. Het Klankie- toetsenbord heeft alle 51 verschillende klanken in onze taal onder aparte toetsen staan en tijdens het typen worden deze klanken direct fonetisch uitgesproken zoals bijvoorbeeld het woord 'SCH-OO-L'. De software bestaat uit de volgende 12 oefenvormen:

- Vrij typen: leerling bedenkt éénlettergrepige woorden en typt deze; indien het woord herkend wordt door de computer, wordt het woord volledig uitgesproken en verschijnt de desbetreffende afbeelding of de auditieve contextzin.
- Hoor en typ een klank na: leerling hoort een klank en zoekt op het toetsenbord welk symbool [grafeem] erbij hoort.
- Typ het woord na: leerling ziet de afbeelding en het woord en moet deze typen.
- DICTEE: leerling hoort een woord en typt het woord.
- Luister en kies het woord: leerling hoort een woord en ziet drie afbeeldingen, met de woorden daaronder, en moet het juiste woord aan klikken.
- Kijken, lezen, kiezen: leerling ziet een foto met daaronder drie woorden en moet het juiste woord aanklikken.
- Woorden maken met een klank: leerling ziet een bepaalde klank en moet daarmee een woord maken.
- Rijnwoorden maken: leerling krijgt een bepaald woord en moet daar een rijmwoord bij maken.
- Raad het plaatje: leerling ziet een afbeelding en een flitswoord, hierna typt de leerling het woord.
- Woorden en klanken vergelijken: leerling ziet een woord en een afbeelding, vervolgens hoort de leerling een klank. Zit de klank in het woord?
- Hoor en typ een getal: leerling luistert naar een getal [0-20] en typt dit getal.
- Kijk en spreek een getal uit: leerling ziet een afbeelding met een hoeveelheid en ziet het getal, leerling spreekt het getal uit.

De laatste twee getaloefeningen vind ik niet passen binnen het concept van Klankie. Via de spatiebalk kunnen leerling eenvoudig naar de volgende opdracht gaan. De oefeningen in de netwerkversie zijn ten opzichte van 2003 inhoudelijk onveranderd gebleven. De beloning voor de leerling is nog steeds scherm en de foto's hadden wat mij betreft verbeterd mogen worden. Voor het gebruik op een digibord zou een onscreen toetsenbord ook heel welkom zijn. De oefeningen zijn gemakkelijk in het gebruik en leerlingen kunnen snel zelfstandig aan het werk. Het leerkrachtdeel is ook onveranderd gebleven en het is eenvoudig instelbaar welke oefeningen en klanken voor de leerling aangeboden moet worden. Klankie houdt ook de resultaten van de leerling bij. In deze nieuwste versie is het mogelijk om databases te importeren van andere methoden voor aanvankelijk leesonderwijs, zoals Veilig Leren Lezen. De kernen met het bijhorende klankaanbod zijn dan binnen de software beschikbaar. Op de vernieuwde Klankie website is verdere informatie hierover te vinden. Additioneel is het mogelijk om Klankiedriver aan te schaffen en hiermee worden ook binnen Word en ieder ander programma de [combinatie-] klanken uitgesproken en kan het specifieke toetsenbord gebruikt worden.

Conclusie

De netwerkversie van Klankie 2.0 creëert eenvoudig op alle computers in uw school een digitale letterdoos. De traditionele letterdozen kunnen de prullenbak in. Klankie kan al ingezet worden in de kleutergroepen om leerlingen spelenderwijs te laten experimenteren met klanken en letters. Ook in het speciaal onderwijs kan Klankie prima worden gebruikt. De Klankiedriver is een prachtig additioneel programma die het mogelijk maakt om ook in andere programma's [zoals Word] de klanken uit te laten spreken en te tonen. De software van Klankie is ten opzichte van 2003 inhoudelijk niet veranderd. Dit valt mij tegen en ik adviseer de uitgever de door mij genoemde verbeterpunten in een volgende [webbased] versie door te voeren.

Uitgever

Klankie

Prijs

- Netwerkversie software eenmalig € 250,-
- Klankie- toetsenbord € 35,-
- Klankiedriver € 150,-

Systeemeisen

- PC minimaal processor 1 GHZ
- 250Mb RAM
- Windows XP, Vista en Windows 7
- Geluidskaart
- usb poort
- Schermresolutie 800 x 600

www.klankie.nl

tekst: leen shames